

ETC

KULTUR & NÖJE.

© 2017-03-03 11:00

Kommunen kör över biblioteket - kräver att Tino Sanandajis bok köps in

Ekerö bibliotek valde att inte köpa in Tino Sanandajis bok *Massutmaning*, vilket väckte massiv kritik och en anmälan till Justitieombudsmannen, JO.

Nu har kommunen bestämt sig för att köra över beslutet att köpa in boken.

Det var en vanlig arbetsdag för bibliotekarien Nina Sundberg på Ekerö bibliotek när en kund kom in och skapade ett lånekort och samtidigt lämnade in ett inköpsförslag på Tino Sanandajis bok *Massutmaning*. Enligt rutinerna togs boken upp som förslag på nästa inköpsmöte bland kollegorna som gjorde bedömningen att boken inte skulle köpas in.

MASSUTMANING

Boken är skriven av nationalekonomen Tino Sanandaji som gjort dig känd som en kontroversiell debattör i bland annat invandrings- och migrationsfrågor.

BRA JOURNALISTIK ÄR INTE GRATIS

Gillar du det vi gör?

Swisha en peng till: **123 401 876 8**

Massutmaning finansierades genom så kallad crowdfunding, donerade medel, och är det största svenska finansieringsprojektet på sajten Kickstarter. Boken gavs ut på det egna

– Vi bedömde att vi inte kunde kvalitetssäkra innehållet i boken, det fanns inga redaktörer knutna till boken och den var utgiven på eget förlag som första och enda titel. När vi gallrar e-böcker till exempel tar vi rutinmässigt bort småförlag eftersom vi inte har möjlighet att granska alla. Vi tittade också på hur andra bibliotek gjort och upptäckte att väldigt få köpt in boken vid den tidpunkten, fortsätter Nina Sundberg.

nystartade förlaget Kuhzad Media och klättrade snabbt på nätbokhandlarnas topplistor. Enligt Tino Sanandaji själv ligger försäljningen just nu på ca 1 500 exemplar om dagen.

Fick hatmejl

Själv fick hon uppdraget att kontakta låntagaren som lämnat in önskemålet om boken. Snart därefter dök Ninas mejl med namn och kontaktuppgifter upp på den invandringsfientliga sajten Nyheter idag. Författaren och bokförlagsgrundaren själv – Tino Sanandaji – citerade delar ur Nina Sundbergs mejl i sina privata sociala medier och hävdade att han utsatts för censur:

"Kommunala bibliotek är inte en lekstuga för kulturvänsterns censur, och det är ingen slump att bibliotekarien i fråga tipsar besökare om kommunistlitteratur. Det är på gränsen till förtal att hävda att regler mot 'rasism' motiverar utestängning av min bok. Ekerö bibliotek är skyldig mig en ursäkt."

Snart började klagomålen trilla in i Nina Sundbergs inkorgar i såväl sociala medier som i arbetsmejlerna. Okända personer från olika delar av Sverige kontaktade Ekerö bibliotek och klagade på beslutet om att inte köpa in boken, i vissa fall rörde det sig om rena hatmejl innehållande personliga kränkningar av Nina Sundbergs person. Störst blev trycket på bibliotekets egen Facebooksida som tog emot över 700 kommentarer av arga medborgare från olika delar av landet.

De kritiska rösterna menade främst att Tino Sanandaji censurerats och att biblioteken gjorde urval baserade på egna politiska agendor, många av klagomålen avser hänvisningen till bibliotekets värdegrund om det demokratiska uppdraget, i Nina Sundbergs mejl. Ekerö Bibliotek å andra sidan hävdade rätten att välja bort litteratur som ansågs irrelevant eller inte uppfyllde faktakraven.

JO-anmälan

Men ytterligare en aspekt tog plats i debatten: den om demokratisk opartiskhet. Lisa Magnusson skrev i sin [ledare i Dagens Nyheter](http://www.dn.se/ledare/signerat/lisa-dagens-nyheter) (<http://www.dn.se/ledare/signerat/lisa->

magnusson-bibliotek-ska-inte-vara-trygga-rum/)om vikten av tillgång till information:

"Folk kan prata och förlag vägra ge ut. Bibliotek står dock över sådant. De ska, som bekant, verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning" skriver hon, och fortsätter:

"Den krassa verkligheten är förstås att bibliotek har begränsad budget. De kan därför inte hålla sig med hur många böcker som helst. Men de måste eftersträva bredd. Den är det tyvärr sämre bevänt med."

Fler ledartexter och krönikor med liknande budskap dök upp i Aftonbladet, Göteborgs-Posten, SvD med flera. Tino Sanandaji fortsatte att hävda censur:

"Sverige är dock inte en kommunistisk bananrepublik där bibliotekarierna godtyckligt dikterar vad folk får läsa. Jag kommer därför att JO-anmäla Ekerö bibliotek för sitt regelbrott."

Samma dag som den texten publicerades på hans egna Facebooksida gjordes en JO-anmälan mot Ekerö Bibliotek. Det är en kvinna som står bakom anmälan och alltså inte Tino själv.

Bibliotekarierna körs över

Två dagar senare hade chefen för kulturförvaltningen i Ekerö kommun, Lennart Lundblad, ändrat sig. I ett telefonsamtal till Nina Sundberg meddelade han att biblioteket nu skulle köpa in boken. I en mejlväxling med Dagens ETC skriver han att Ekerös beslut att inte köpa in boken initialt var det rätta, men att det stora intresset för boken har fått honom att ta ett annat beslut.

– Intresset att ta del av innehållet i den här boken visade sig dock vara mycket stort, bland annat som ett resultat av att den debatterades – och debatteras fortfarande – i både tryckta medier, radio och tv. I det perspektivet togs ett annat beslut, nämligen att faktiskt ta in boken för utlåning, så att den intresserade kan göra sin egen bedömning av innehållet, och i efterhand avvakta lektörsutlåtande och faktagranskning.

Han fortsätter:

– I ett demokratiskt samhälle är det viktigt att olika åsikter får komma till tals, så länge som fakta är korrekta och åsikterna inte är lagstridiga.

Nina Sundberg upplever att bibliotekspersonalen inte blivit korrekt behandlat av kommunen.

– Bibliotekets professionalitet och uppdrag kränktes, och jag känner mig personligen överkörd och offentligt uppläxad, säger hon.

Lennart Lundblad igen:

– Jag har det största förtroende för biblioteket och mina medarbetares bedömning och professionalism: bedömningen var korrekt initialt.

[SOFIA SOFRONIADOU \(MAILTO:SOFIA.SOFRONIADOU@ETC.SE\)](mailto:SOFIA.SOFRONIADOU@ETC.SE)

Rekommendera **Dela** { 1,1t }

Tweeta

 Mejla (<mailto:?subject=ETC-TIPS%3A%20Kommunen%20k%C3%B6r%20%C3%B6ver%20biblioteket%20-%20kr%C3%A4ver%20att%20Tino%20Sanandajis%20bok%20k%C3%B6ps%20in&body=H%C3%A4r%20%C3%A4r%20en%20artikel%20jag%20vill%20tipsa%20dig%20om%3A%20http%3A//www.etc.se/kultur-noje/kommunen-kor-over-biblioteket-kraver-att-tino-sanandajis-bok-kops>)

 Skriv ut